

Bruxelles, den 3. oktober 2025
(OR. en)

13392/25

SOC 633
ANTIDISCRIM 89
FREMP 256

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Fremme af rettigheder for personer med handicap i EU: udfordringer, fremskridt og fremtidige retningslinjer – <i>Udveksling af synspunkter</i>

Vedlagt følger til delegationerne en styringsnote fra formandskabet om ovenstående emne med henblik på udvekslingen af synspunkter i EPSCO-Rådet den 17. oktober 2025.

Fremme af rettigheder for personer med handicap i EU: udfordringer, fremskridt og fremtidige retningslinjer

Indledning

Den Europæiske Union bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, lighed og respekt for de grundlæggende rettigheder. I en tid, hvor disse værdier er stadig mere omdiskuterede og udfordrede i mange dele af verden, forbliver Den Europæiske Union en urokkelig fortaler for inklusion, lighed og beskyttelse af menneskerettighederne.

Fremme af ikkeforskelsbehandling og lige muligheder for alle – herunder personer med handicap – er ikke blot en integreret del af opretholdelse af vores kerneværdier, men er ligeledes afgørende for at fremme inklusiv vækst og styrke vores økonomis konkurrenceevne og modstandsdygtighed på lang sigt. Et inkluderende samfund kommer alle til gode og bidrager til en mere innovativ, sammenhængende og produktiv Union. Af denne grund er fuld udnyttelse af det potentiale, som personer med handicap besidder, ikke blot et moralsk ansvar, men også en social og økonomisk nødvendighed.

I lyset af disse overvejelser er det fortsat afgørende at fremme rettighederne for personer med handicap på tværs af alle politikområder og sikre effektiv gennemførelse af EU's forpligtelser som anført nedenfor.

Baggrund

Strategien for rettigheder for personer med handicap 2021-2030 udgør en omfattende politisk ramme til fremme af rettigheder for personer med handicap. Strategien blev vedtaget i 2021 og understøtter den fulde gennemførelse af **De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD)**, som EU og alle medlemsstaterne er part i. Den afspejler principperne i den **europæiske søjle for sociale rettigheder**, navnlig princip 3 (lige muligheder) og princip 17 (integrering af personer med et handicap).

Der er som led i strategien iværksat flere flagskibsinitiativer på EU-plan, herunder:

- **direktivet om det europæiske handicapkort**, som har til formål at fremme den frie bevægelighed for personer med handicap ved at give dem lige adgang til særlige betingelser og positiv særbehandling i hele EU
- **handicapplatformen**, der udgør et forum for samarbejde og udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne, civilsamfundet og EU-institutionerne på handicapområdet
- **AccessibleEU**, som er et ressourcecenter, der letter udvekslingen af oplysninger og eksempler på god praksis vedrørende tilgængelighed på tværs af sektorer, og
- **vejledningen om en selvstændig tilværelse og inklusion i samfundslivet for personer med handicap i forbindelse med EU-finansiering**, herunder henstillinger til forbedring af støtte i nærmiljøet og afinstitutionalisering.

Udfordringer

Selv om disse bestræbelser udgør betydelige fremskridt, er der fortsat centrale hindringer. Personer med handicap overalt i Den Europæiske Union møder fortsat strukturelle og udbredte hindringer og forskelsbehandling på tværs af forskellige livsområder – herunder uddannelse, beskæftigelse, adgang til tjenesteydelser og en selvstændig tilværelse. I de seneste fem år er der sket en stigning i antallet af selvrapporterede erfaringer med forskelsbehandling i flere medlemsstater (Eurobarometer¹). Sideløbende hermed er antallet af personer med handicap, der lever i institutionelle rammer, ikke faldet betydeligt og er i nogle tilfælde endda steget i løbet af det seneste årti (Eurofound²), hvilket indikerer vedvarende hindringer for virkeliggørelsen af inkluderende og tilgængelige støttesystemer i nærmiljøet. Der er fortsat retlige hindringer for visse personer med handicap, som ofte får indskrænket eller frataget deres rets- og handleevne. På trods af de fremskridt, der er gjort, er det fortsat en udfordring at sikre effektiv adgang til oplysninger, produkter og tjenesteydelser. Indskrænkninger af rets- og handleevnen samt begrænset tilgængelighed er hindringer for, at personer med handicap kan deltage i den demokratiske proces.

Personer med handicap er desuden fortsat betydeligt underrepræsenteret på arbejdsmarkedet: Forskellen i beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap nåede i 2024 op på 24 procentpoint, idet ca. 51 % af personer med handicap i alderen 20-64 år var i beskæftigelse sammenlignet med 75 % for personer uden handicap (den sociale resultattavle). Derudover står personer med handicap fortsat over for en betydelig højere risiko for fattigdom eller social udstødelse sammenlignet med personer uden handicap (Eurostat, EU-SILC).

¹ Eurobarometer særnummer 535, april-maj 2023, Discrimination in the European Union, [Discrimination in the European Union – december 2023 – Eurobarometerundersøgelse](#).

² Eurofound (2024), Paths towards independent living and social inclusion in Europe, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

Ud over de vedvarende udfordringer i praksis er der også fortsat huller i EU's lovgivning til bekæmpelse af forskelsbehandling, herunder på grund af handicap. De igangværende forhandlinger om det foreslåede **horisontale direktiv om ligebehandling**, som blev forelagt i 2008, hæmmes fortsat af udfordringen med at opfylde kravet om enstemmighed.

Formålet med udvekslingen af synspunkter

Disse udfordringer understreger behovet for en styrket gennemførelse af politikker og reformer på EU-plan og nationalt plan samt for en løbende dialog på politisk plan. Dette er navnlig vigtigt i øjeblikket, da 2025 markerer midtvejspunktet for gennemførelsen af strategien. Nu er tiden inde til at vurdere fremskridtene og fremskynde indsatsen.

Ministrene opfordres derfor til at gøre status over de fremskridt, der er gjort i første halvdel (2021-2025) af strategien for rettigheder for personer med handicap 2021-2030, identificere fremskridt og resterende hindringer og drøfte eventuelle tiltag til at fremme rettighederne for personer med handicap. Denne indsigt bør tjene som input til anden halvdel af strategien og støtte de fortsatte bestræbelser på at videreføre arbejdet på dette vigtige politikområde på både EU-plan og nationalt plan.

På denne baggrund opfordres ministrene til at svare på følgende spørgsmål:

1. *Hvad er efter din mening de vigtigste foranstaltninger og politiske redskaber til yderligere at fremme rettighederne for personer med handicap? På hvilke områder er udfordringerne fortsat mest presserende?*
2. *Hvad bør være de vigtigste prioriteter i anden halvdel (2025-2030) af strategien for rettighederne for personer med handicap? Hvordan kan strategien mere effektivt støtte nationale reformer og gennemførelsen af lovgivning og politikker på handicapområdet?*
